

Delia PATRAUCEAN

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România

SEDUCEREA PRIN ACCES LA PERSOANĂ –
O PRACTICĂ DE ATRAGERE A PUBLICULUI ÎN TEXT.
DISCURSUL DE POPULARIZARE A ȘTIINȚEI

Text-discursul de popularizare a științei se definește ca modalitate de translație, de „recontextualizare” [Calsamiglia, 2003: 142] a unui text-sursă de sorginte științifică, pentru a putea fi înțeles de o audiență largă, definită ca public nespecializat. Această mediere, dinspre știință ermetică spre știință pe înțelesul celor mulți, este realizată de un mediator, „cel de-al treilea om” [Jacobi, 1985] – reprezentat fie de omul de știință, fie de jurnalist. În acest context, o trăsătură-esență a genului discursiv [Maingueneau, 2007: 69-74; Nagy, 2015: 165] în cauză este atragerea cititorului spre subiectul dezbătut. În continuare vom studia câteva procedee de natură pragmatică prin care insul comun, fără cunoștințe specializate reușește să acceadă la sensurile ermetice ale științei. În acest sens, demonstrația noastră uzează de metoda analizei de conținut, prin utilizarea unor exemple extrase dintr-un corpus extins (un corpus care vizează publicațiile periodice cuprinse în perioada 1945-2000), dar și de metoda comparației, deoarece textul de popularizare a științei capătă individualitate doar prin comparație cu sursa sa, textul științific.

1. Discurs narativ

O strategie practică în text-discursul de popularizare a științei este utilizarea referințelor personale prin prisma cărora conținutul informațional (specializat) este transformat într-unul *trăit*, asumat, care ajunge să spună mult mai multe decât orice alt procedeu. Numim acest procedeu *știința cu „persoană”* întrucât se prezintă un alt mod de a expune un conținut științific, teoretic și anume, prin relatarea de către mediator a unor experiențe proprii. Aceste situații nu fac altceva decât să contribuie la popularizarea unor noțiuni ermetice, științifice, dar într-o formă mult mai atractivă. Astfel, acest conținut este reorganizat și plasat dintr-un unghi diferit, prin raportare la discursul-sursă. Așadar, împărtășirea unor date științifice, plecând de la diferite experiențe umane, contribuie la înțelegerea fenomenului prezentat,

sporește interesul cititorului și oferă impresia unui conținut sigur, experimentat, prin care au trecut și alții.

Pe de o parte, această strategie poate avea efect pozitiv, prin accentuarea importanței temei, demonstrând că elementele teoretice se regăsesc în viața reală, prin caracterul veridic pe care pare să-l insuflă experiența relatată, precum și prin ușurința cu care poate fi reținută informația prezentată, pentru că publicul cititor este atras de povestirea *de autor*.

Pe de altă parte, efectul negativ poate apărea prin slaba transmitere de conținut sau chiar prin denaturarea acestuia, deoarece cadrul atipic de transmitere a informației poate duce la pierderea esenței științifice și, mai mult decât atât, poate apărea seducerea prin acces la *persoană*, cale simplă pentru instituirea persuasiunii.

Prin această practică se urmărește abordarea unui conținut științific, dar care se îndepărtează cu totul de textul pur științific, apropiindu-se, mai degrabă, de cel beletristic, de textul narativ. În acest sens, se creează un univers de discurs în care domină persoana I, marcată atât pronominal, cât și verbal. Astfel, prin intermediul persoanei I „se gramaticalizază în discurs”, în mod direct, instanța discursivă a locutorului și indirect, referința [GALR, 2008: 185]. Uneori, tot în mod direct este marcată și instanța alocutorului, prin prezența persoanei a II-a, marcînd, astfel, contactul direct între cele două instanțe. Astfel, putem conchide că se trasează o trăsătură semantică proprie a text-discursului de popularizare a științei, [+ implicare], aspect inexistent în știința-sursă.

Analizând exemplele următoare, vom constata că persoana I a pronumelui (sau a adjectivului pronominal posesiv) se lexicalizează în clitice în cazul dativ și acuzativ și în adjective posesive ce se acordă cu numele regent: *îmi, m-, mea, mi-, mă, meu*. La nivel verbal, persoana I a pronumelui „proiectează în matricea verbului” prezența locutorului, aspect identificabil în prezența unui subiect [+Animat] [+Uman] [GALR, 2008: 457]: *văd, (m-)aș fi apropiat; voiam, eram, am început, am arciuit, aveam, voi fi scos* etc.

„Ori de cîte ori trec pe strada Podului, mergînd spre Bujac, pe marginea șanțului îl văd pe același necăjit. Om, în vîrstă, trecut ceva de 40 ani, stă șezînd pe marginea șanțului la umbră sub salcîm, alteori pe pragul casei, stă încovoiat sub povara bolii sale, tușește, tușește și scuipă grămadă flegmă adunată înaintea sa, iară peste tot – în jurul său – muștele roi se îngrămădesc mai altfel ca albinele pe lubenițele dulci ale Aradului. La vîzul acestui suferind – ca medic igienist – gîndul îmi fuge atît la salvarea acestui necăjit – ca pînă astăzi medicina în ale

tămăduirii tuberculoșilor mare ispravă nu a făcut – decît la acel așa zisul izvor de infecțiune cu tuberculoză, pe care acest bolnav îl reprezintă pentru toți cei din jurul său. Tuberculoza este o boală molipsitoare pricinuită de o vietate foarte mică numită bacilul Koch. Acest soi de vietăți ziși microbi, sunt atît de mici încît nu pot fi văzuți cu ochiul liber, ci numai cu un ochian măritor, zis microscop. Vietate ce e denumită bacil, pentru că văzută printr-un microscop are forma unui bețișor, și zis al lui Koch, după numele învățatului german Robert Koch, primul care l-a descoperit în flegma ofticoșilor. Bacilul Koch este sămînța tuberculozei, și ca orice sămînță, ca orice vietate își are felul său anumit de viață – cu anumite apucături -, își are dușmanii săi, după cum și condițiuni favorabile ori nefavorabile dezvoltării sale. Cel mai neîmpăcat dușman al bacilului tuberculozei este soarele. Vorba *unde nu intră soarele, intră doctorul*, se adeverește în primul rînd tuberculozei cu blestematul său bacil. Vara, năcăjitul de care amintesc și alții mulți, mulți din cuprinsul Țării, își scuipă flegma pe marginea șanțului, bacilii căzînd pradă razelor ucigătoare ale soarelui [...] iarna însă lucrurile stau cu totul altfel, tuberculosul stă în casă [...] vreme potrivită a îmbolnăvi pe cei în jurul său. [...] De acest tuberculos m-aș fi apropiat să-l întreb de mai are pe cineva în casă cu el – de nu are vreun nepoțel să-i spun să nu scuipe oriunde, să nu-și sărute nepoțelul, dar... voiam să nu vorbesc neîntrebat pentru că tuberculoșii, acești nenorociți visători și dornici de viață sunt atît de răutăcioși că odată cu ei vor să piară toată lumea.” [Unirea poporului, 1946: 5].

Acest exemplu este construit sub forma unei povestiri în care cunoștințele sunt expuse prin prisma narațiunii de către o voce homodiegetică, implicată în *acțiunea propriu-zisă* pe care o înrădăcinează temporal și spațial. Istorisirea pe bază de experiență accentuează caracterul veridic și utilitar al subiectului tuberculozei, deschizînd tema chiar spre diseminare, întrucît informațiile științifice puse în cadru personal au câștigul de a fi ușor de reținut.

Pentru a explica impactul puternic al tetraplegiei, adică a *lăzării coloanei și a măduvei cervicale*, vulgarizatorul redă o experiență personală care îi face pe cititori să înțeleagă cum se poate produce acest fenomen, ce înseamnă și care sunt consecințele:

„Anul acesta se împlinesc 20 de ani... Tragedia mea a început într-o zis toridă de vară a anului 1992. Eram la ștrand, cu un grup de prieteni, pe o plajă însoțită a Brăilei. Dunărea curgea leneș, maiestos și provocator, ca în povestirile lui Panait Istrati ori Fănuș Neagu. Eram un înotător bun, care se încumetă să taie curentul înșelător de la un mal la altul. Jucam „corcodeii” împreună cu prietenii și voiam să obțin performanța unor salturi spectaculoase, cu șerpuiți prelungi sub apă. M-am urcat pe trunchiul unei sălcii și mi-am arcuit mușchii, dar am

eزitat o fracțiune de secundă. M-am întors către un pescar bătrîn, care arunca năvodul.

- Este adîncă apa aici, tataie?

- Nu știi flăcău, încearc-o înainte de a sări.

Cu nepăsare tinerească și ca să mă grozăvesc față de fete m-am încordat ca o panteră și am plonjat. Am simțit o trosnitură puternică la gît și un „curent electric” care a iradiat în mîini și picioare. Mă lovisem cu capul de un ciot care „pîndea” perfid, ascuns sub luciul apei. Am rămas nemișcat, cu capul scufundat, plutind în derivă, neputînd să mă mișc, să mă salvez. Aveam suficient aer în plămîni, dar mă speriasem și nu știam cînd și dacă voi fi scos din apă. Prietenii țipau, glumeau și rîdeau, crezînd că este un truc de-al meu. Bătrînul a dezlegat luntrea și a aruncat plasa „pescuindu-mă” și trăgîndu-mă din apă. A urmat o lungă perioadă de suferință: spitalul...operația...lacrimile disperate ale mamei...durerea de pe figura tatălui... încordarea personalului medical... lupta de a recîștiga cu milimetru mișcarea...crucificarea în fotoliul rulant...” [*Știință și Tehnică*, 1998: 43].

Astfel, exemplele oferite par a lua forma studiului de caz, accentuând legătura știință – realitate, atrăgînd cititori și formînd cunoaștere fără ca secvențele oferite să aibă caracter didacticist, de lecție, ci, mai important și pe placul publicului, acestea au caracter de lecție de viață. Totuși, nu putem să nu semnalăm, în cele mai multe exemple oferite, că informațiile sunt prezentate într-un tablou incomplet, unde este surprinsă, mai degrabă, o imagine generală a problemei și nu complexitatea acesteia, așa cum o regăsim într-un articol științific.

2. Discurs metadiscursiv

O altă modalitate prin care vulgarizatorul intervine în procesul rescrierii este expunerea comentariului, pozitiv ori negativ, prin care își prezintă concepția personală despre subiectul expus. Astfel, mediatorul își pune amprenta asupra celor scrise, emițînd judecăți de valoare despre subiectul dezbătut. În acest fel, vulgarizatorul demonstrează, pe de o parte, interesul acordat subiectului, implicarea în procesul scrierii, dar, pe de altă parte, aceasta înfățișează una dintre armele principale de manipulare a maselor. Expunerea propriei păreri într-un articol de informare are valențe multiple, accentuând, totodată, caracterul specific genului publicistic al acestui tip discursiv.

Exemplul următor este decupat dintr-un articol de popularizare a științei în care se tratează subiectul științei biologice – *definire, specificitate, particularități, importanță*. Din perspectiva vulgarizatorului, perspectivă

despre care putem presupune că ar fi fondată pe alte opinii pertinente, studiate în prealabil, se prezintă faptul că dintre științele realului, biologia ocupă un rol principal:

„Dacă foloasele ce a adus omenirii studiul științelor ca Astronomia, Fizica și Chimia sunt imens de mari, nu mai puțin imense sunt și foloasele ce a adus studiul științei biologice. Și cu atât îmi par mai mari foloasele acesteia din urmă științe, cu cât ea se îndeletnicește cu rezolvarea unor probleme care privesc mai direct pe noi, oamenii. Cu toată ambițiunea ce aş avea de a hotărî științei biologice o poziție excepțională față de celelalte științe.”[*Alma Mater*, 1970: 24].

Așadar, printr-un simplu comentariu de tipul știința biologică are „o poziție excepțională față de celelalte științe” și printr-o formulare precum „cu toată ambițiunea ce aş avea”, vulgarizatorul se află în poziția celui care dorește să insufle părerea personală publicului vizat. Valoarea condiționalului-optativ, la timpul prezent, *aş avea*, situează, totuși, această numire în ierarhie pe o poziție nesigură, în care mediatorul exprimă că aceasta este doar o concepție a sa, care ia forma dorinței, ce ar putea fi manifestată doar dacă ar avea o putere de decizie: *de a hotărî*. Implicarea subiectivă este vizibilă și prin inserția pronumelui personal de persoana I *îmi (par)*, sau a celui de persoana a II-a, *noi* – atestând o asumare a unei viziuni generalizatoare asupra subiectului (*noi, oamenii*).

Următorul exemplu pornește de la o concepție generală regăsită în mentalul comun și pe care, pas cu pas, mediatorul o articulează. Așadar, acesta își expune părerea despre pir, o plantă, numind-o: *cel mai îndârjit dușman al grădinilor și chiar al ogoarelor ... o buruiiană afuristă*, iar informația cu adevărat relevantă survine în urma unei introduceri care înclină balanța percepției într-un anumit sens:

„Cînd auzi vorbindu-se despre pir, să nu te raliezi imediat părerii vorbitorului. Multe lucruri rele se pot spune despre acesta, considerat, pe bună dreptate cel mai îndârjit dușman al grădinilor și chiar al ogoarelor ... o buruiiană afuristă, de care, cu greu, poate scăpa agricultorul. Pirul (*Agropyron repens*) poate fi întîlnit peste tot, din zonele de cîmpie pînă în cele montane, pe lîngă drumuri, garduri, dar și în cîmp, în toate culturile prășitoare (îndeosebi pe terenurile mai puțin îngijite), pe toate tipurile de sol (cu precădere pe cele nisipoase și secetoase, în toată emisfera nordică). Agricultorul se teme de pir și are și motive s-o facă, deoarece caracterul invadant al speciei cu greu lasă loc și altor plante să se dezvolte (<<Plictisul năpădește ca pirul împrejurii->> Nicolae Labiș). Un proverb românesc spunea că <<Piru nu-l poți stîrpi.>>. Pirul (cunoscut și sub numele de chir, răgălie, albei sau grîul mîței) este o plantă erbacee perenă prin

rizomul său tîrîtor lung de 3-4 m, foarte ramificat, gros de circa 2 mm, de culoare galbenă." (*Știință și Tehnică*, 1992: 21).

Spunem, așadar, că avem de-a face cu un comentariu al mediatorului, datorită utilizării unor adjective care transmit informație negativă despre planta descrisă: (*buruiană*) *aufuristită*, adjectivului calificativ la gradul superlativ relativ de superioritate *cel mai îndîrjit* (*dușman*). La construirea imaginii negative contribuie reflexivul (*agricultorul*) *se teme* (*de pir*), și, bineînțeles, enumerarea unor proverbe care ar trebui, în final, să-l convingă pe cititor, căci înțelepciunea populară este probată, sigură. Totodată, incipitul exemplului organizat sub forma adresării directe (*auzi; să nu te raliezi*) accentuează caracterul subiectiv.

3. Discurs umoristic

Multilateralitatea discursului de popularizare este reliefat și prin nuanțele umoristice care însoțesc textele de difuzare a științei. Întrucât avem în vedere popularizarea științei din presa scrisă, iar cele două principii de bază ale presei sunt informarea și amuzarea, devine evidentă utilizarea acestora și în limbajul popularizării științei. Umorel și ironia, asemenea comentariilor și referințelor personale, sunt nuclee de atracție a publicului, dovedind că mecanismele popularizării sunt grefate și pe cele cu specific publicistic (nu doar pe cele specifice discursului științific ori didactic). În acest sens, umorul, văzut ca o „deviere”, are rolul de oferi un suflu nou, de a reîmprospăta un conținut care altfel ar fi fost placid [Zafiu, 2001: 130-138], făcînd din unele secvențe de popularizare un *modus obiquus* de a vedea/aborda realitatea.

Umorel și ironia înțelese ca manifestări sociale și psihologice [Zafiu, 2011: 497], reprezintă o situație de comunicare construită pe arhicunoscutul contrast dintre aparență și esență. Astfel, acestea sunt rezultate în urma unei nepotriviri flagrante între ceea ce se așteaptă să fie și ceea ce este, în fapt. Acestea presupun o anumită capacitate intelectuală atât în realizarea mesajului, cât și în descifrarea acestuia și, mai mult decât atât, sunt condiționate și de cadrul social, cultural specific celor implicați în procesul comunicării,

„adică în interiorul unui spațiu al împărtășirii, în grade diferite, a unor tradiții, obiceiuri, modalități de utilizare a semnelor și de creare a semnificațiilor, într-un spațiu în care se pot identifica valori comune (într-o ierarhizare acceptată, în mare, de toți membrii comunității), un spațiu cu o *doxa* și cu *topoi* general

recunoscuți și funcționali pentru toți membrii comunității care viețuiesc acolo.” [Stoica, 2013: 2] [1].

Totodată, umorul aplicat în operele de popularizare a științei pare a avea dublu rol: pe de o parte, acesta creează o legătură, o conexiune între mediator – cititor, dar, pe de altă parte „umorul ca factor al umanizării discursului, poate fi un element de confuzie pentru cititorii a căror cultură nu permite asemenea violări aparente ale autorității discursului” [Giannoni, 2008: 222-223].

Revistele studiate au relevat pasaje umoristice destinate popularizării, explicării unor noțiuni. Umorul a mai fost remarcat în rubricile destinate „explicării” unor termeni determinați de realitatea socială a vremurilor:

„Săpun: produs care face spumă, necesar curățeniei. Chiaburii Grigore Sălceanu și Constantin Zaharescu, au unele asemănări cu săpunul: fac spume la gură... de necaz că au fost demascați și „curățați” din administrația S. M. T.-ului Grivița Roșie-Bîrlad.” [Urzica, 1952: 3].

„Curent: mișcare repede de aer, în calea căreia, dacă așezi o flacără se stinge. De curînd, din cauza unui puternic curent produs în comuna Bos, raionul Hunedoara, s-au stins lămpile de gaz, deoarece curentul era electric, în locul lămpilor s-au aprins becurile în toată comuna” [Urzica, 1985: 3].

„Lumbago: Durere de origine reumatică. Se manifestă de obicei în regiunea lombară, provocînd o accentuată apreciere aplecare a corpului. Sunt, uneori, cazuri cînd simptomele se manifestă mai ales în fața ... superiorului. Așa se întîmplă adeseori tovarășului Itracu Anton (Dan) de la Direcția AAdministrativă din Ministerul Gospodăriilor Agricole de Stat. Numai că acestuia simptomele îi dispar brusc în fața subalternilor, trecînd îndată la crize de nervozitate și violență” [Urzica, 1953: 13].

În revista *Viața Românească* a fost identificată explicarea unor concepte precum „alegerile” sau „senatul” prin intermediul unor satire care, bineînțeles, au rolul de a strîni amuzamentul.

Prin intermediul exemplelor anterioare constatăm că unele cunoștințe pot fi popularizate și pe cale umoristică, acest procedeu ducînd la o receptare generală, superficială a subiectului în cauză. Totodată, se constată că umorul identificat în articolele studiate este, mai degrabă, un umor de tip *cathartic*, apelînd la concepția lui Freud despre rîs ca factor eliberator. Afirmăm acestea întrucît contextul în care apar articole expuse, a doua jumătate a secolului al XX-lea, este unul care utilizează numeroase modalități comunicaționale subversive. Așadar, umorul se conturează drept o armă de luptă împotriva unui regim dur, concretizîndu-se într-un mecanism prin

care se dezvăluie lipsuri, greșeli, defecte sociale. Așadar, umorul utilizat în revistele de popularizare a științei din a doua jumătate a secolului al XX-lea este un umor care ascunde și dezvăluie în același timp, un umor care poate fi receptat doar prin contextualizare și din care societatea românească a făcut un *modus vivendi*, mai târziu. În acest spirit, Rodica Zafiu opinează că societatea românească, marcată de sincopa comunistă, a adus umorul în orice împrejurare, făcându-l „impur”, adică „capabil de a apărea în orice situație” [Zafiu, 1999] [2].

În concluzie, apreciem că aceste procedee sunt unele de finețe, deoarece sunt conduse prin subiectivitatea vulgarizatorului care nu mai transmite doar informații în calitate de mediator, ci devine creator de opinii, influențând publicul prin atitudinea manifestată.

NOTE:

[1]. Dan Stoica, *Despre dificultatea construirii unui model global al comunicării*, Seminarul de Logică Discursivă, Teoria Argumentării și retorică, Facultatea de Filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, p. 2.

[2]. Rodica Zafiu, „Umorul national”, *România Literară*, București, nr. 47, 1999, URL: http://www.romlit.ro/umorul_national, accesat la 11 iunie 2015.

BIBLIOGRAFIE:

- Calsamiglia, Helena, 2003. „Popularization Discourse” în *Discourse Studies* nr. 5.
- Cenac Oana, *Manifestări ale creativității limbajului uman*, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, Romania, Romania, 2014, ISBN 978-606-17-0623-5, p. 178-187, Acision Number: WOS: 000378446400018, IDS Number: BF0BG: https://apps.webofknowledge.com/Search.do?product=WOS&SID=T2dthUa4LBY98y5gyNI&search_mode=GeneralSearch&prID=d556ad3b-0edc-4579-8b72-c4f147a0ec8b
- Jacobi, Daniel, 1985. „La visualisation des concepts dans la vulgarisation scientifique”, în *Centre de recherche sur la culture technique*, Neuilly-sur-Seine (FRA), nr.14.
- Eco, Umberto, 1979. „The Role of the Reader” în *Explorations in the Semiotics of Texts*, Bloomington, Indiana University Press.
- Frumușani, Daniela, Roventă, 1995. *Semiotica discursului științific*, Editura Științifică, București.
- Giannoni, Davide, 2008. „Popularizing features in English journal editorials” în *English for Specific Purposes*, nr. 27.
- Gramatica Academiei Române (GALR)*, 2008. Editura Academiei Române, București.
- Maingueneau, Dominique, 2007. *Analiza textelor de comunicare*, Institutul European, Iași.

- Moirand, Sophie, Touré-Reboul, Sandrine, Ribeiro, Pordeus, Michel, 2016. „La vulgarisation scientifique au croisement de nouvelles sphères d'activité langagière” în *Bakhtiniana, Rev. Estud Discurso*, vol.11 nr. 2, São Paulo.
- Nagy, Rodica (coord.), 2015. *Dicționar de analiză a discursului*, Institutul European, Iași.
- Stoica, Dan, 2013. *Despre dificultatea construirii unui model global al comunicării*, Seminarul de Logică Discursivă, Teoria Argumentării și retorică, Facultatea de Filosofie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași.
- Zafiu, Rodica, 1999. „Umorul național”, în *România Literară*, București, nr. 47.
- Zafiu, Rodica, 2001. *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității din București, București.
- Zafiu, Rodica, 2011. *Evaluarea umorului verbal*, Universitatea din București, București.

CORPUS:

- Alma Mater*, an II, nr. 6, Revistă de cultură a studenților Universității „Al. I. Cuza” Iași, 1970.
- Știință și Tehnică*, nr. 7, nr. 7-8, Revistă editată de C. C. al U.T.C și Consiliul pentru Răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice, București. 1992/1998.
- Unirea poporului*, nr. 39, Septembrie, Blaj, proprietar și editor: Consiliul Național Român din Blaj, fondatori: Al. Lupeanu-Merlin, Iuliu Maior, Blaj, 1946.
- Urzica*, nr. 79, nr. 87; nr. 2; coordonator Aurel Baranga, București, 1949; 1953, 1985.
- Viața Românească*, Revista uniunii scriitorilor din România, București, 1950.

SEDUCTION THROUGH ACCESS TO THE PERSON - A PRACTICE OF ATTRACTING THE AUDIENCE IN THE TEXT. THE DISCOURSE OF POPULARIZATION OF SCIENCE

Abstract: The text-discourse for the popularization of science is defined as a way of translation, of "recontextualization" [Calsamiglia, 2003: 142] of a source text of scientific origin, in order for it to be understood by a wide audience, defined as a non-specialist audience. This mediation, from hermetic science to common language science, is carried out by a mediator, the "third man" [Jacobi, 1985] - represented by either the scientist or the journalist. In this context, an essential feature of the discursive genre [Maingueneau, 2007: 69-74; Nagy, 2015: 165] in question is the reader's attraction to the debated topic. A common practice that we find in the multitude of science popularization discourses is the subjective approach of those described, filtering the subject through a personal register by presenting the scientific content according to one's own experience. This procedure, of course, is part of the category of those aimed at capturing, attracting the public to the world of

the text, because, as Umberto Eco (1979) stated - a text can only live through its reader. In order to make the science popularization text attractive, we will find, therefore, that the mediator will approach the reader through various discursive-pragmatic ways. Our interest will be directed towards the process of seduction of the audience through accessibility to the scientific content of the text, which will refer to the involvement of the mediating self in the scientific "story", the exposition of positive/negative commentary on the subject presented and the use of humor and irony as "social and psychological manifestations" [Zafiu, 2011: 497].

Keywords: *popularization of science; discursive genre; seduction of the audience; humor; irony.*